

PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

Commemoració del trentè aniversari del Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada

Barcelona, 11 de desembre de 2013

La presidenta

Senyores i senyors, bona tarda. Conseller de justícia, director Xavier Hernández, secretari general, directora primera del Centre d'Estudis, conseller Bassols, conseller Guàrdia, consellera Tura, síndic de comptes, que avui no ets aquí com a síndic, sinó com a exsecretari general i exdirector general, president del Tribunal Superior, fiscal superior, exdirectora del centre i avui vocal del Consell General del Poder Judicial, diputada, diputat, magistrats, degà del Col·legi d'Advocats, exvocal del Consell General del Poder Judicial, representant de la Comissió Jurídica Assessora, directors generals..., bé, tots els qui sou aquí en les primeres quatre files heu estat en algun lloc de comandament del departament de justícia, i tots els qui sou allà sou ara al departament de justícia, en sou funcionaris, o professors o personal del centre. A tots, moltes gràcies per ser avui aquí.

Moltes gràcies també al conseller de justícia per la seva invitació per cloure aquest acte, que és un acte de celebració, és un acte d'aniversari, és un acte festiu. I, en els moments que vivim, actes com aquests són molt importants. Perquè, quan a una hora més o menys correcta ens en puguem anar cap a casa o a algun altre lloc, podrem dir que hem fet bé la feina i que a més hem acabat amb un acte festiu, un acte de record, un acte d'història, de part de la nostra història, que ens permet no pensar en altres temes, en altres coses que ens puguin preocupar. Per tant, gràcies, conseller, per haver tingut aquesta idea de celebrar aquest trentè aniversari. Ja t'aviso, però, que a partir d'ara en tindràs molts per celebrar, perquè aquest departament és treballador, però celebrador. Sempre hem celebrat tots els aniversaris. Recordo el primer any, el segon, el cinquè... El conseller Bassols deu recordar, segur, que ho celebràvem tot. Al principi érem deu, després quinze, després vint-i-cinc, després quaranta. Quan ja vam arribar a ser els milers que són ara, les celebracions ja s'havien de fer més petites, però sempre teníem una excusa

PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

o altra per celebrar alguna cosa, sempre, i sempre havíem tingut la idea que el departament de justícia era com un món dintre del món, era una altra cosa, i la gent que hi entrava o en sortia se'n quedava sempre amb un gran record, i si podia tornava. Això li va passar al conseller Bassols, que se'n va anar i va tornar; això em va passar a mi, que me'n vaig anar i vaig tornar; això li va passar al Xavier Hernández, i us ha passat a molts dels qui sou aquí. Per tant, alguna cosa té, aquest departament, que, malgrat que es digui que és la ventafocs de qualsevol govern, la gent que hi és no se'n vol anar, i a més crea llaços, imprimeix caràcter. I crec que en una celebració com aquesta es nota. I ja et dic que et preparis, perquè l'any que ve farà trenta anys que el director del Centre d'Estudis, el Xavier Hernández, va ser el primer director general de serveis penitenciaris i de rehabilitació.

Perquè, a més, conseller, has parlat d'estructures d'estat. El Centre d'Estudis és realment una estructura d'estat. En aquell temps, al començament, el que volíem era que fos un projecte innovador, que fos l'avantguarda en moltes coses que s'havien de fer. Hi teníem una directora, l'Esther Giménez-Salinas, que no calia empaitar-la. S'inventava les coses com fos, i creava estructures, i feia i feia. En el cas del Xavier Hernández hem de dir una cosa: va ser el primer director general d'una gran estructura que cap altra autonomia no ha volgut tenir, que quan el conseller Bassols la va reclamar no ho va entendre ningú, ni tan sols el ministre de justícia d'aleshores. Va dir si estàvem bojós o què ens passava, als catalans, que volíem les presons. Doncs volíem les presons i volíem tot el que donés força a Catalunya, al govern, ja que si no podíem ser un estat sí que érem una nació sense estat que volia tenir estructures d'estat. I segur que el conseller Bassols recorda que moltes vegades li deien: "Com t'has ficat en un tema com aquest?" Doncs perquè ens agradava, perquè volíem treballar.

També vull recordar que aquesta és la tercera seu del centre. La primera era aquell piset del carrer de Girona; la segona, i durant molts anys, l'antic centre d'acollida, que realment va ser un lloc perfecte pel que el Centre d'Estudis necessitava, per als primers vint anys, i la tercera és aquesta. I aquí vull recordar tant el conseller Guàrdia com qui en aquell moment era secretari general, el Jaume Amat, que es van preocupar molt i molt per tenir aquesta seu d'ara, que ha guanyat en espai. Ja no dic que sigui més cèntrica, perquè ja ho era, el centre de Roger de Flor, però sí que ha guanyat en moltes més capacitats. Per tant, aquí tots hi hem posat la nostra llavor.

PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

I, després, també, un record per als secretaris generals, perquè tothom se'n recorda només per criticar-los. I ho dic perquè ho sé, perquè durant molt de temps vaig ser secretària general d'aquest departament. El conseller o la consellera de torn solien dir que sí a tot, es treien el problema de sobre, i deien: "Parla'n amb el secretari general." Era un problema, perquè, és clar, tu tenies les teves obligacions i havies de dir "sí", "no" o "ja ho veurem". Per tant, un record també per als secretaris generals que hi hagut durant aquests trenta anys, perquè han fet una feina positiva i constructiva perquè avui aquest Centre d'Estudis hagi fet trenta anys.

Quan tu, conseller, parlaves d'estructures d'estat, jo recordava que fa uns anys el president Pujol parlava de més cotes d'autogovern. I quan parlava de més cotes d'autogovern per a Catalunya significava que no volia quedar-se amb el que tenia, sinó que volia més. Parlava de temes que no eren bonics, sinó de tot el que, bonic o no tan bonic, servia per fer créixer el país. I en aquest cas el departament de justícia es va crear l'any 1980, i es va crear per voluntat del president Pujol, que deia que volia un departament de justícia amb prestigi i que a més un país necessitava tenir un departament de justícia. Després, aquest departament, des del 80 fins aquí, com he dit abans, ha crescut molt i ha estat l'avantguarda pel que fa a les lleis penals.

Jo parlaré només de dos o tres punts, que van ser discutits, debatuts internament, treballats, negociats, i que es van aconseguir. Un, i molt important, i l'Esther Giménez-Salinas ho deu recordar, és que la majoria d'edat penal passés dels setze als divuit anys. No ho volia ningú, no ho entenia ningú. Si els nens entre setze i divuit anys cometien un delictes, a la presó. I ningú no entenia que eren menors, que la seva capacitat era diferent de la d'un adult. Però ho vam aconseguir. Ho vam aconseguir, però, amb constància, perseverança. I a més vam aconseguir tenir un model de justícia juvenil que copiaven a l'estat espanyol. Ens demanaven que els seus menors que havien comès una infracció penal important, que no tenien centres per a ells, poguessin venir a complir la seva mesura a Catalunya. I això es va aconseguir en part gràcies al germen que el Centre d'Estudis dels anys 80, 81 i 82 va crear a partir de les primeres transferències de menors. Penso que era important dir-ho. O bé el codi penal del 95, el codi de la democràcia, que va quedar a mig camí perquè en aquell moment hi va haver molts problemes, com l'assassinat de les nenes d'Alcàsser, que van obligar el govern d'aleshores a no fer un codi penal encara més agosarat. Per primer cop a Catalunya es va aconseguir que la presó no fos l'única alternativa. I va ser des d'aquí que vam començar amb la

PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

mediació penal, amb la mediació civil, amb la resolució alternativa, amb tot. Crec que això també és bo dir-ho, i que si abans, l'any 80 o el 85, anàvem a Holanda, a Dinamarca, per estudiar com tractaven els menors, després eren ells els qui venien aquí per visitar els nostres centres i conèixer la nostra política de menors. Per tant, tot això gràcies al Centre d'Estudis.

Al Centre d'Estudis hi havia gent que tenia iniciativa, que tenia inventiva, que tenia interès, que tenia vocació, que tenia professionalitat, i que a més de tot això s'estimava la justícia i pensava que havien d'aconseguir per a Catalunya una justícia de primera qualitat. No sé si l'hem aconseguida, però el que està clar és que la il·lusió continua i que, com han dit l'Esther i el Xavier, vam començar amb menors, després amb presons, després amb l'administració de justícia...

I una tercera cosa que vam fer, i molt important, i que ara no sé si s'aconseguiria, és el famós conveni amb el ministeri de justícia i amb el Consell General del Poder Judicial l'any 90 perquè la formació de jutges, magistrats i fiscals es fes des de Catalunya i des del Centre d'Estudis. Jo no sé si avui això ho podríem aconseguir. No ho sé, ho deixo a l'aire. El que sí que és cert és que l'any 90 ho vam aconseguir. I això crec que s'ha de dir, i que s'ha de dir en veu alta, perquè tots els qui sou aquí heu tingut la vostra petita part perquè el Centre d'Estudis avui sigui un centre de primera, sigui un instrument molt important perquè la justícia estigui al dia i perquè aquelles estructures d'estat de les quals parlem... Tinguem en compte que ja des de l'any 80 al departament de justícia, i segur que altres departaments també ho han fet, es treballava molt pensant en quines cotes d'autogovern més altes podíem tenir. Avui pensem en quines estructures d'estat podem tenir i mantenir perquè el dia de demà tinguem realment un país com el que tots desitgem.

Res més. Moltes gràcies una altra vegada per ser avui aquí.